

עפ"ת 2808/08/16 - יוחנן אריה שחם נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 2808-08-16 שחם נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני:

בפני	כבוד השופט ארז פורת
מערערים	יוחנן אריה שחם
נגד	
משיבים	מדינת ישראל

פסק דין

1. המערער הורשע, אחר שמיעת ראיות, בעבירה שעניינה נהיגה בשכרות לפי סעיף 62(3) לפקודת התעבורה. על פי המצוין בכתב האישום, שבו הורשע, ביום 02/01/14, ליד מתחם ביג בקריית אתא סמוך לשעה 23:42, נתפס המערער כשהוא נוהג ברכב שעה שבגופו נמדד ריכוז אלכוהול של 490 מק"ג.

2. בפני הערכאה קמא העיד השוטר פייביש, שעצר את רכבו של המערער ביום האירוע, ביצע לו בדיקה במכשיר נשיפון וערך למערער בדיקת מאפיינים. בעקבות הליכים אלה הפנה השוטר פייביש דרישה למערער להיבדק במכשיר ינשוף והסביר לו את נפקות סירובו ליתן בדיקת נשיפה.

אין חולק כי המערער הסכים לבצע בדיקה, הוחתם על טופס הסכמה והועבר לשוטר נבואני ששהה בסמוך והיה אמון על הפעלת מכשיר הינשוף. תוצאת הבדיקה הראתה על ריכוז אלכוהול כפי שיוחס למערער בכתב האישום, כאמור.

3. הערכאה קמא בחנה את עדויות השוטרים: לעניין עדותו של פייביש צוין כי זו לא נסתרה בחקירה נגדית וכי היא עולה בקנה אחד עם נהלי בדיקת חשודים בנהיגה בשכרות. בית המשפט התרשם באופן חיובי מהעד ועל כן פסק לאמץ את עדותו.

אף באשר לעדותו של מפעיל מכשיר הינשוף, נבואני, נקבע כי לא נסתרה בחקירה נגדית וכי השוטר פעל על פי נהלי הפעלת המכשיר, ועל כן תוצאת הבדיקה שהפיק בעניינו של המערער, תקינה.

4.

הערכאה קמא דחתה את טענת המערער לפיה לא הובאה ראיה חד משמעית כי המערער היה בהשגחה, לכל הפחות, 15 דקות טרם עריכת בדיקת הינשוף, כשבמהלך זמן זה פיקח מי מהשוטרים, שהמערער לא אכל, שתה, עישן או הקיא, פעולות שיש בהן כדי להטות את תוצאת בדיקת הינשוף.

נקבע כי מעדות השוטר פייביש עלה שמרגע עיכובו של המערער ועד למסירתו למפעיל הינשוף, משך כ-18 דקות, היה המערער נתון לפיקוחו ההדוק והרצוף של השוטר ולא הכניס דבר לפיו. הודגש כי המערער בחר שלא להעיד בבית המשפט קמא ולא העלה טענה עובדתית לפיה אכן עשה פעולה כלשהי שהיה בה בכדי להטות את תוצאות הבדיקה. בנסיבות אלה הורשע המערער במיוחס לו.

בשים לב לרמת האלכוהול שנמדדה בגופו של המערער, ש"אינה נמוכה" ולכך שהיה מודע כי הוא עולה על ההגה אחרי צריכת אלכוהול, קבעה ערכאה קמא כי נהיגת המערער גילמה "רמת סיכון לא מבוטלת". עוד ניתנה הדעת לעברו התעבורתי של המערער, הכולל 41 הרשעות קודמות, רובן בעבירות של אי ציות לתמרור הגם שאין לחובתו הרשעה בעבירה דומה לזו הנידונה.

נסיבותיו האישיות של המערער נפרסו בפני הערכאה קמא; מדובר במי שהוא גרוש, אב לחמישה ילדים, הזקוק לרישיון הנהיגה לצורך פרנסתו, כנהג. בית המשפט קמא ציין במפורש כי "אין ספק כי הטלת פסילה תפגע קשות ביכולתו של הנאשם להשתכר".

בנסיבות אלה, נגזרה למערער פסילת רישיון נהיגה בפועל למשך 24 חודשים, כמשכו של עונש המינימום הקבוע לצד העבירה, וזאת לצד עונש מאסר על תנאי, פסילה על תנאי ו-2,000 ₪ קנס.

5.

המערער משיג בפני על הרשעתו ולחילופין על חומרת העונש. להשקפתו, בחינת מדוקדקת של עדות השוטר פייביש במצורף לדו"ח שערך (ת/2), מעלה כי המערער היה נתון לפיקוחו של השוטר פחות מ-15 דקות, טרם שהועבר לבדיקת מכשיר הינשוף ועל כן בבדיקתו אינה תקינה ואינה יכולה לבסס הרשעה בדיון.

עוד נטען כי מהרגע שהמערער הועבר לפיקוחו של השוטר נבואני ועד שהאחרון החל בעריכת בדיקת הינשוף, חלפו כ-5 דקות שלגביהן לא באה כל ראיה כי המערער נמנע מביצוע פעולה היכולה להביא להטיית הבדיקה.

בכל הנוגע לעונש שנגזר, צוין כי כלפי המערער ננקטו הליכי הוצל"פ וכי אם לא יוכל לעבוד בנהיגה, פרנסתו היחידה, לא יוכל לכלכל את ילדיו ולעמוד בתשלום התקופתי לנושים.

עוד הוטעם כי מאז 2012 לא נרשמו לחובת המערער כל עבירות תעבורה וכי הוא מצוי בתקופה של שיקום ומנסה לעמוד בתשלום חובותיו.

6. המשיבה עתרה לדחיית הערעור, על שני חלקיו. צוין כי בהיבט הפיקוח על המערער לפרק זמן של 15 דקות עולה מפורשות כי הדבר נעשה על ידי השוטר פייביש, וכי כך העיד בחקירתו בבית המשפט קמא. הודגש כי משעה שהמערער הועבר לשוטר נבואני הרי שהיה בפיקוחו הצמוד עד ביצוע בדיקת הינשוף על ידו.

המשיבה הדגישה כי המערער נמנע מלהעיד ולא העלה כל גרסה עובדתית לפיה ביצע, הלכה למעשה, פעולה כלשהי היכולה לשבש את ממצאי בדיקת הינשוף שנערכה לו. לפיכך, טענתו בענין זה, אינה מבוססת על מסד ראיתי כלשהוא.

בהיבט הענישה, צוין כי מדובר בענישה מקלה בשים לב לעברו התעבורתי המכביד של המערער, ולכך שנמנע מלקבל על עצמו אחריות לעבירה וניהל את משפטו עד תום. מכל מקום הודגש כי אין המדובר בעונש המצדיק התערבות ערכאת הערעור, שכן אינו נוטה לחומרה.

דין והכרעה:

7. בחינת עדותו של השוטר פייביש בבית המשפט קמא מעלה כי אכן השגיח על המערער ברציפות מעל ל-15 דקות, לבל יאכל, ישתה או יבצע פעולה אחרת הפוגעת בבדיקת הינשוף. פייביש ציין במפורש כי "מרגע שנעצר, הנהג הזה תחת פיקוחי...". העד הדגיש כי מרגע שהמערער עבר בדיקת נשיפון, שנערכה סמוך מאוד לעצירת רכבו, ובאותה דקה ממש, אזי "אני מבקש ממנו לעמוד מולי בקשר עין... הנהג איתי". כך אף אישר, פעם נוספת, בחקירתו החוזרת.

בנסיבות אלה, מסקנת הערכאה קמא כי הוכח שהמערער היה נתון בפיקוח רצוף של העד פייביש משך פרק הזמן הדרוש, מוצדקת ואין עילה להתערב בה. מרגע שהמערער הועבר לשוטר נבואני ועד שביצע את בדיקת הינשוף, בדו"ח שהגיש ברור כי נבואני היה ער לצורך שהמערער לא יאכל או ישתה לפני בדיקת הינשוף שערך ולפיכך הדגיש בדו"ח שערך כי וידא עם השוטר פייביש שחלפו לפחות 15 דקות מעת עיכובו של המערער ועד הבדיקה. לצד זאת, יש בדו"ח של נבואני משום אישור מצידו כי "ווידאתי כי מהרגע שעוכב ועד לבדיקה הוא לא שתה ולא אכל...".

בצינו כן, אישר נבואני שתי עובדות: הראשונה, שלא הייתה בידיעתו, באשר למה שהתרחש טרם העברת המערער לטיפולו, ובעניין זה הדגיש בכתב ידו כי בירר זאת עם השוטר פייביש, שכן לא נכח סמוך למערער באותו שלב. לצד זאת, אישר נבואני במפורש כי "עד הבדיקה" המערער לא אכל... וכדומה. השוטר נבואני מאשר, אפוא, מידיעתו שלו, כי עד הבדיקה שערך, היינו לרבות בתקופה שהמערער היה בפיקוחו, המערער לא ביצע פעולה המשפיעה על תוצאות הבדיקה. בנסיבות אלה, ובשים לב לממצאי המהימנות שנקבעו באשר לעדויות השוטרים ולתוכן, וכן להודעת המערער בפני השוטרים כי צרך אלכוהול סמוך לפני שעוכב, ולמהימנות שנקבעה למכשיר הינשוף במקרה שלפני, כמו גם להימנעות המערער מלהעיד, לא ראיתי כל עילה להתערבות בהכרעת דינה המרשיעה של הערכאה

קמא, בעניינו של המערער.

8. אשר לענישה שהוטלה על המערער, סטייה מעונש המינימום הקבוע לצידה של העבירה בה הורשע המערער, כאמור בסעיף 39א לפקודת התעבורה, תעשה, על פי ההלכה הפסוקה, במשורה ובהתקיימן של נסיבות מיוחדות.

כבר נפסק כי,

"נסיבות מיוחדות אין משמען חיים נורמטיביים גרידא, דבר שמצופה מכל אדם, אלא מעבר לכך... אוכל להעלות על הדעת נסיבות מיוחדות שהמחוקק התיר בהן הקלה, במקרה של נהג ותיק ללא הרשעות שרמת השכרות שנמצאה בו הייתה נמוכה, וחרגה במעט מרמת האלכוהול המותרת ובהתקיים צורך הומניטארי דוחק להסעת בן משפחה חולה. הצטברות מעין זו - בלא שאמצה - כמובן עשויה לגבש "נסיבות מיוחדות". משמעות הדברים, כל עוד לא שינה המחוקק עמדתו... כי הפחתה בעונש הפסילה תהיה במשורה שבמשורה... " (רע"פ 6443/12 **לידסקי נ' מדינת ישראל** (לא פורסם)).

הנסיבות להן טען המערער אינן עולות כדי נסיבות מיוחדות המצדיקות הקלה אף מעונש המינימום כפי שנגזר לו. למערער עבר תעבורתי מכביד, ורמת האלכוהול שנמצאה בגופו לא הייתה קרובה לרמת הסף המותרת.

לכל האמור יש להוסיף כי, כידוע ל,א תתערב ערכאת הערעור בענישה שגזרה הערכאה הדיונית אלא אם מדובר בסטייה ניכרת ממדיניות הענישה הנוהגת, עניין שאינו מתקיים במקרה שבפני.

9. נוכח האמור, ראיתי לדחות את הערעור על שני חלקיו.

המערער יפקיד את רישיון הנהיגה שלו במזכירות בית המשפט לתעבורה בחיפה, לצורך תחילת ריצוי עונש הפסילה, עד ליום 15.12.2016 שעה 10:00 וממועד ההפקדה תימנה תקופת הפסילה שהוטלה. מתקופת הפסילה, וכהוראת הערכאה קמא, תנוכה תקופת ההתליה המנהלית.

שאר רכיבי הענישה יעמדו בעינם כקביעת הערכאה קמא.

המזכירות תמציא העתק מגזר הדין לב"כ הצדדים.

ניתן היום, 28 נובמבר 2016 . כ"ז מרחשוון תשע"ז בהעדר הצדדים.

עמוד 4

